

Sylabus omylů

Je soubor 80 tezí sestavený papežem Piem IX., vydaný jako příloha encykliky *Quantum cura* (1864).

Jedná se o z modernismu vycházející teze, se kterými papež nesouhlasí. Celý text nemá charakter dogmatu, jedná se pouze o výčet omylů, které jsou podle papežovy interpretace v rozporu s učením katolické církve, nejde tedy o nařízení, ale „pouze“ o doporučení.

Jedná se v zásadě o reakci na nové myšlenkové prostředí 19. století. „Omyly“ jsou zde shrnuty do devíti tematických oddílů zahrnujících např. *politické postavení* církve, která má být nadále podřízena státu; teze zpochybňující samotnou *koncepti pojetí křesťanského Boha* (jeho ztotožnění s přírodou aj.); modernistický „*kult rozumu*“, který obecně zpochybňuje potřebu božského řízení společnosti a zdůrazňuje nezávislost lidského myšlení; odmítání katolické církve, jako jediné *cesty ke spáse a zrovnoprávnění protestantismu* nebo napadání instituce *papežství* a jeho obvinění z rozkolu západní a východní církve.

Obecně lze tento dokument označit za dobrý zdroj pro poznání toho, co znepokojovalo církev na sklonku 19. století.

Celý text je velmi strohý výčet tezí bez dalšího komentáře, který by upřesňoval proč je která teze považována za špatnou. Tato forma podle mého názoru vyjadřuje odstup, který vůči daným výroky katolická církev chová a předem zamítá jakoukoli debatu o nich.

Radikální dokument tohoto typu byl jednou z možných reakcí na situaci 19. století, ve které se katolická církev zjevně necítila příliš pevně. Toto striktní odmítnutí modernistických myšlenek a následné přijetí dogmatu o papežské neomylnosti, vnímané dnes jako „krok zpět“, bylo ve skutečnosti do jisté míry logickým pokusem ubránit se desintegraci a všemožně se snažit zachovat monopolní postavení katolické církve v Evropě i její vliv.

Z této „reakční reakce“ katolíků nakonec paradoxně těžili spíš protestanté, jejichž přizpůsobení se době se ukázalo jako životaschopnější. Nicméně i katolická církev nakonec 2. Vatikánským koncilem prokázala svou flexibilitu.